

Προλογικό

Τὸ τεῦχος τοῦτο τοῦ περιοδικοῦ *Θεολογία*, τὸ ὁποῖο ἐκδίδεται μὲ ἐλαφρῶς ἀνανεωμένη ἐμφάνιση, ἐμπεριέχει ἄρθρα ποικίλης ὕλης θεολογικοῦ κυρίως –ἀλλὰ καὶ εὐρύτερου ἐπιστημονικοῦ– ἐνδιαφέροντος.

Συγκεκριμένα, ὡς πρώτη ἐργασία στὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύεται ἡ ἐνδιαφέρουσα ὁμιλία τοῦ Ἑμμ. Περσελῆ μετὰ τίτλο: «Βυζαντινὴ Παιδεία, Ἅγιος Φώτιος καὶ Νεοελληνικὴ Σχολικὴ Θρησκευτικὴ Ἀγωγή. Ἀλληλοαναιρούμενες ἢ ἀλληλοσυμπληρούμενες ἀφηγήσεις;», ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στὸ πλαίσιο τῆς ἐτήσιας ἐκδηλώσεως πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγ. Φωτίου, κατὰ τὴν κοινὴ σύσκεψη τοῦ Προέδρου, τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν κοσμητόρων, προέδρων καὶ καθηγητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 6η Φεβρουαρίου ἐ.ἔ.

Ἐν συνεχείᾳ δημοσιεύεται σὲ ἑλληνικὴ μετάφραση ἡ διάλεξη τοῦ Καθηγητοῦ W. Guggenberger στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μετὰ θέμα: «Ἐπιθυμία καὶ ἀνταγωνισμὸς στὴ Νεώτερη Οἰκονομία - Ἀντανεκλάσεις ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Μιμητικῆς Θεωρίας», στὴν ὁποία ἀναδεικνύονται μὲ εὐστοχία θέματα κοινωνικῆς ἠθικῆς καὶ ποιότητας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ἀκολουθεῖ ἡ διάλεξη ἐπίσης σὲ ἑλληνικὴ μετάφραση τῆς Καθηγήτριας D. Figueira στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μετὰ θέμα: «Τὸ ‘πρόβλημα’ τῆς θρησκείας καὶ ἡ ἀνάγκη ἐνὸς ἠθικοῦ συστατικοῦ στὴν ἀνάγνωση τοῦ Ἄλλου», ποῦ ἀναδεικνύει τὴν ἀνάγκη κατανοήσεως τῆς διαφορετικότητος καὶ τῆς πολλαπλότητος τῆς ἐτερότητος.

Ἐπειτα ὁ Ὀμότ. Καθηγητῆς Γ. Μαρτζέλος στὸ ἄρθρο του μετὰ τίτλο: «Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος» ἀναδεικνύει τὶς ποικίλες καὶ ἐν πολλοῖς ἄγνωστες πτυχῆς τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ἀκολουθῶς ὁ π. Χρ. Συμεωνίδης στὴ μελέτη του μετὰ τίτλο: «Τὸ Ἄν. Ἰλλυρικὸ καὶ ἡ προβληματικὴ συνύπαρξη τῶν τριῶν συστημάτων ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως (Μητροπολιτικό-Ἐξαρχικό-Πατριαρχικό)» παρουσιάζει ἀναλυτικὰ τὸ ζήτημα τοῦ Ἄν. Ἰλλυρικοῦ ὑπὸ διαφορετικὴ ὀπτικὴ στὴ βάση τῶν πορισμάτων τῆς σχετικῆς ἔρευνας. Στὸ ἐπόμενο ἄρθρο τοῦ τεύχους μετὰ τίτλο: «Τὰ νεκρώσιμα Ἰδιόμελα καὶ τὸ μῆνυμά τους στὸ σήμερον» ὁ Δ. Χοῖλου ἀναλύει μετὰ μεθοδικότητα τὰ μεγάλης ποιητικῆς ἀξίας ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ τῆς νεκρώσιμης ἀκολουθίας.

Ἐν συνεχείᾳ δημοσιεύεται τὸ ἄρθρο τῆς Σμ. Φαρίδου μὲ τίτλο: «Τὸ πρόβλημα τοῦ κακοῦ καὶ τὸ αὐτεξούσιο κατὰ τὸν Αὐγουστῖνο Ἰππῶνος (μὲ βάση τὰ ἔργα του *De libero arbitrio* καὶ *De gratia et libero arbitrio*)» στὸ ὁποῖο ἡ συγγραφέας ἀναδεικνύει τὴ σκέψη τοῦ ἱ. Αὐγουστίνου ἐστιάζοντας στὸ ζήτημα τῆς ἐλευθέρως βουλήσεως. Ἔπεται ἡ μελέτη τῆς Σ. Καραγεωργιάκη μὲ τίτλο: «Ἠσυχασμός-Σχολαστικισμός: Οἱ θεολογικὲς προϋποθέσεις τῶν δύο πνευματικῶν ρευμάτων κατὰ τὸν ἰδ' αἰῶνα» στὴν ὁποία ἀποτυπώνονται συγκριτικὰ τὰ ἱστορικὰ καὶ θεολογικὰ συμφραζόμενα τῶν δύο αὐτῶν ρευμάτων. Τέλος ἀκολουθεῖ τὸ ἄρθρο τοῦ Στ. Χαραλαμπίδη μὲ τίτλο: «Οἱ ἐργασίες τῆς 54ης Συνάντησης τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ διεθνῶν θεμάτων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (Addis Ababa, 27/2-1/3/2017)» μὲ στόχο τὴν ἀνάδειξη τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν Ἀρχαίων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν. Μετὰ ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα ἄρθρα, στὴ στήλη «Ἰδιόμελα» ὁ Κ. Γεωργιάδης πραγματεύεται τὸ θέμα: «Θρησκευτικὰ ἢ Θεολογία ὡς 'πρώτη φιλοσοφία' στὴ σύγχρονη δημόσια ἐκπαίδευση;» καταθέτοντας μία πρόταση γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν.

Τὸ τεῦχος ὀλοκληρώνεται μὲ τὶς καθιερωμένες μόνιμες στήλες του, στίς ὁποῖες ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ ἐνημερωθεῖ γιὰ τὰ συμβαίνοντα στὸν ὀρθόδοξο καὶ διαχριστιανικὸ κόσμο, ἦτοι τὰ «Θεολογικὰ Χρονικά» ποὺ περιλαμβάνουν ἀναφορὲς σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια καὶ γεγονότα, τὰ «Περιοδικὰ Ἀνάλεκτα» στὰ ὁποῖα γίνεται ἐπισκόπηση διεθνῶν ἐπιστημονικῶν θεολογικῶν περιοδικῶν, τὸ «Βιβλιοστάσιον» ὅπου δημοσιεύονται βιβλιοκρισίες καὶ παρουσιάσεις βιβλίων καὶ τὸ «Ἐπιστημονικὸν Ἀναλόγιον» στὸ ὁποῖο καταγράφονται βιβλιογραφικὰ οἱ πρόσφατες θεολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκδόσεις.

Τὸ ἐπόμενο τεῦχος τῆς Θεολογίας θὰ εἶναι ἀφιερωματικὸ μὲ θέμα: «Μεταρρύθμιση· ἱστορικὴ ἐπισκόπηση καὶ κριτικὴ θεώρηση», ἡ ἔκδοσις τοῦ ὁποίου ἐπίκειται κατὰ τὸν προσεχῆ Δεκέμβριο.

Τέλος θὰ ἐπιθυμούσαμε νὰ εὐχαριστήσουμε θερμὰ ὅλους τοὺς ἐγκρίτους συνεργάτες καὶ συγγραφεῖς τῆς Θεολογίας οἱ ὁποῖοι, μὲ τὶς ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἐπιστημονικὲς τους ἐργασίες ποὺ ἐγκρίνονται πρὸς δημοσίευση βάσει τοῦ διεθνοῦς συστήματος τῆς ἀνωνύμου κρίσεως, τιμοῦν πραγματικὰ καὶ ἐνισχύουν τὸ κῆρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλέξανδρος Κατσιάρας